

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Leden van de vaste Kamercommissie voor VWS
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Betalingsgegevens
ING Bank NL55INGB0677921845
KvK Den Haag 27177094

Behandeld door
Jos Engelkes
Adviseur Public Affairs
j.engelkes@knmp.nl
070 37 37 116

Datum 12 januari 2023
Ons kenmerk AP20230016JE
Uw kenmerk --
CC --
Betreft Verzamelwet VWS 2022: risico's UAD-geneesmiddelen

Pagina
1/2

Geachte leden van de vaste Kamercommissie voor VWS,

In navolging op de gezamenlijke brief van landelijke koepels van apothekers, artsen, consumenten en patiënten over NSAID-pijnstillers¹, delen we als apothekersorganisatie KNMP, bij verdere inventarisatie, ook onze zorgen over de voorgestelde bredere beschikbaarheid van andere geneesmiddelen. Dat doen we met het oog op de plenaire behandeling van de Verzamelwet VWS 2022. Daarin is een zogeheten 'drogist op afstand' opgenomen.

In totaal staan meer dan 3.000 producten geregistreerd als Uitsluitend Apotheek en Drogist (UAD)-geneesmiddelen.² Daar zitten geneesmiddelen tussen die risico's van interacties, bijwerkingen en gewenning met zich meebrengen. In deze brief wordt een vijftal geneesmiddelen nader toegelicht. Met de voorgestelde wetswijziging zijn deze middelen straks eenvoudiger op meer plekken verkrijgbaar, bijvoorbeeld in de schappen van de detailhandel. Als UAD-geneesmiddelen op meer plekken worden aangeboden, vervaagt ons inziens het verschil tussen de huidige Algemene Verkoop (AV)-geneesmiddelen en de UAD-geneesmiddelen.

En dat gaat bij veel mensen helaas tot verwarring leiden. Door verkeerd medicijngebruik worden naar schatting 41.000 mensen per jaar in Nederland in een ziekenhuis opgenomen.³ We zien ook in de apotheek dat mensen hun kennis over UAD-middelen overschatten, en juist de risico's onderschatten. De verstrekking van UAD-geneesmiddelen vraagt om adequate advisering en begeleiding.

Met het oog op de gezondheid van patiënten en het voorkomen van extra druk bij het zorgpersoneel vragen wij u **vóór het amendement van het Kamerlid Van den Berg (CDA) stemmen**. Dit amendement stelt voor om deze zogeheten 'drogist op afstand' uit het wetsvoorstel Verzamelwet VWS 2022 te schrappen.⁴

Naast NSAID-pijnstillers: vijf nieuwe voorbeelden

Graag lichten we een vijftal UAD-geneesmiddelen toe die risico's (interacties, bijwerkingen, gewenning) met zich meedragen. Ten eerste: de maagzuurremmers **omeprazol en pantoprazol**. Langdurig gebruik kan bij het stoppen juist gaan leiden tot 'rebound' effecten, waardoor langer gebruik in de hand wordt gewerkt. Ook kent

¹ KNMP et al. (2022). Geen brede beschikbaarheid van sterke pijnstillers ([link](#))

² College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (2022). Geneesmiddeleninformatiebank ([link](#))

³ Erasmus MC (2013). Ziekenhuisopnames die mogelijk zijn gerelateerd aan geneesmiddelbijwerkingen ([link](#))

⁴ Tweede Kamer, vergaderjaar 2021–2022, 36 002, nr. 10 ([link](#))

omeprazol interacties met andere geneesmiddelen, zoals veelgebruikte bloedverdunners. Zo kan de maagzuurremmer omeprazol de werking van de bloedverdunners acenocoumarol en fenprocoumon versterken. Het bloed wordt daardoor – meer dan nodig – verder ontstold. Het risico op bloedingen neemt dan toe.

Ten tweede: het laxeermiddel **bisacodyl**. Dit middel stimuleert de darmbeweging en laat de ontlasting meer vocht opnemen. In de praktijk wordt dit middel ook gebruikt (of: misbruikt) door patiënten met eetstoornissen om gewicht te verliezen. Ook kan langdurig gebruik van dit middel juist leiden tot verstopping waardoor je steeds meer van dit middel moet gaan gebruiken.

Ten derde: het slaaphormoon **melatonine**. Een middel dat vaak onjuist wordt gebruikt bij vormen van slapeloosheid. Eerder maakten zo'n 500 wetenschappers en artsen op het gebied van slaap zich al ernstige zorgen om de beschikbaarheid en het gebruik ervan.⁵ Een verkeerd gebruik van dit UAD-geneesmiddel kan juist slaap gaan tegenwerken. Deze experts zien graag dat deze middelen alleen nog met goede begeleiding en doktersrecept te verkrijgen zijn. De voorgestelde wetswijziging staat haaks op die beweging. Een verkeerd gebruik van dit UAD-geneesmiddel kan juist slaap gaan tegenwerken.

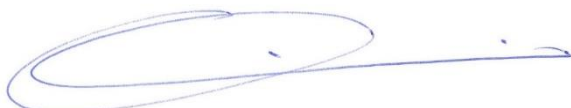
Ten vierde: de neussprays en -druppels **oxymetazoline, xylometazoline en tramazoline**. Dit zijn geneesmiddelen die gezwollen slijmvliezen in de neus doen slinken. Wie deze middelen langer dan een week gebruikt (overmatig gebruik), kan na het stoppen juist last krijgen van een continu verstopte neus. Daardoor blijven mensen deze middelen gebruiken.

Ten vijfde: in de praktijk zien we dat mensen ook het gebruik van het anti-misselijkheid- en allergiemiddel **cinnarizine** onderschatten. Het is te gebruiken bij reisziekte en bij verschillende vormen van allergie, zoals netelroos en jeuk. Dit geneesmiddel heeft een versuffende werking, en vermindert het reactievermogen. Bij het gebruik van dit geneesmiddel wordt daarom afgeraden om een auto te besturen. Ook wie op het eerste oog geen last heeft van bijwerkingen, wordt alsnog geadviseerd om 24 uur geen deel uit te maken van het (auto)verkeer.

Concluderend: als medicatiespecialisten maken wij ons zorgen over de eenvoud waarmee deze middelen straks, op meer plekken, middels deze wetswijziging voor het grijpen zijn. Zeker omdat diverse geneesmiddelen interactie hebben met een aantal veelgebruikte receptgeneesmiddelen dat door ons wordt ter hand gesteld. Een brede beschikbaarheid van UAD-geneesmiddelen maakt het ingewikkelder om het medicatieoverzicht compleet te houden, de medicatieveiligheid voor patiënten te borgen, en dus goede farmaceutische zorg te verlenen.

Daarom doen we graag u het verzoek om **vóór het amendement van het Kamerlid Van den Berg (CDA) stemmen**. Uiteraard zijn wij bereid om deze brief, en de risico's van interacties, bijwerkingen en gewenning van andere UAD-geneesmiddelen, nader toe te lichten in een persoonlijk gesprek.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized loop followed by a horizontal line extending to the right.

Aris Prins, openbaar apotheker
Voorzitter

---

⁵ NOS (2019). 500 slaapdeskundigen maken zich zorgen: 'Melatonine is geen slaapmiddel' ([link](#))